Kulleġġ San Tumas More

Skejjel Primarji

Eżami ta' Nofs is-Sena

MALTI (Il-Fehim mill-Qari u l-Kitba)

Il-Ħames Sena **Frar 2015** **Ħin: Siegħa u Kwart**

L-isem u l-Kunjom: ________________________ Il-Klassi: ______________

Il-Fehim mill-Qari u l-Kitba	Il-Marki
Il-Marki għat-taqsima	60 marka
Il-Marki tal-Istudent/a	

Aqra sew dan li ġej:

- **Ikteb ismek, kunjomok u l-isem tal-klassi.**
- **Qabel tikteb it-tweġiba, ifhem sewwa l-mistoqsija.**
- **Jekk ma tkunx taf tagħti xi tweġiba, ħalliha vojta u kompli l-oħrajn. Imbagħad erġa' ppruvaha fl-aħħar.**
- **Jekk tieħu żball, ingassah pulit u erġa' ikteb.**
- **Meta tlesti, irrevedi l-karta kollha mill-bidu biex tirranġa xi żbalji li jista' jkollok u timla dak li ħallejt barra.**

IL-FEHIM MILL-QARI

A. Aqra dan l-avviż fuq wirja tal-qtates li se tiġi organizzata dalwaqt u li qed tiġi reklamata fuq il-gazzetta "Il-Ħbieb Tagħna"

WIRJA INTERNAZZJONALI TAL-QTATES

Ejjew araw l-isbaħ qtates tad-dinja!

Kollox se jsir fis-Sala Parrokkjali ta' Ħal Tmiem nhar is-Sibt 21 u l-Ħadd 22 ta' Marzu 2015.

Dħul € 1 biss u l-qligħ se jmur għall-Għaqda Annimali Abbandunati

Ħinijiet tal-Ftuħ
Is-Sibt mit-8.30 ta' filgħodu sas-6 ta' filgħaxija.
Il-Ħadd mit-8 ta' filgħodu sas-6 ta' filgħaxija.

Wieġeb il-mistoqsijiet fuq l-avviż li qrajt.

Aqta sing taħt it-tweġiba t-tajba **(3 marki)**

1. **Dan l-avviż huwa:**
   a. riklam
   b. riċetta
   ċ. artiklu tal-gazzetta

2. **Din il-wirja se ssir**
   a. fis-Sala tal-Iskola
   b. fis-Sala Parrokkjali
   ċ. fis-Sala Parlamentari

3. **Il-wirja se tkun miftuħa**
   a. għal jumejn
   b. għal ġimgħa
   c. għal tlett ijiem

4. Ikteb fil-kaxxa l-vojta jekk hux **VERU** jew **FALZ** **(3 marki)**

a.	Il-qtates li tista' tara fil-wirja ġejjin minn Malta biss.	
b.	Wieħed jista' jżur din il-wirja s-Sibt u l-Ħadd.	
ċ.	Il-wirja tagħlaq fis-sitta ta' filgħaxija.	

5. Agħti l-isem tal-gazzetta fejn deher dan l-avviż. **(marka)**

____

6. Imla l-vojt bil-kliem it-tajjeb**.** **(3 marki)**

L-isbaħ qtates tad- ________________ tistgħu tarawhom f'wirja li se tittella' f'Marzu li ġej. Il-_________________ tad-dħul huwa ta' € 1 u l-____________ ser imur għall-Għaqda Annimali Abbandunati.

B. Aqra l-istorja ‘Il-Papra u l-Għadira Ffriżata’

(Meħuda minn **BLA RAĠUNI ... IMMA JIRRAĠUNAW**, It-Tieni Volum, ta’ Anton Saliba)

Il-papri l-hena tagħhom li jċafċfu fl-ilma. X’ħin iqumu, ikun x’ħin ikun, l-ewwel ħaġa li jagħmlu hi li jmorru jgħumu. Mela ħarġet ġurnata kiesħa kif taf tagħti x-xitwa qalila u l-papra qalet: “Illum mhux l-għadira nfittex imma post sħun biex ma niksaħx u mmut.” (par.1)

Din hekk għamlet u rnexxielha ssib siġra xiħa. **Din tant kienet mgħobbija** bl-għomor li l-friegħi ddendlulha sal-art. Għall-papra ħabat tajjeb għax daħlet taħtha u kif sabet il-weraq u ħaxix niexef qalet: “Il-kamra tal-irqad se tkun taħt is-siġra, bl-art is-sodda u l-weraq u l-ħaxix niexef friexi.” (par.2)

Il-papra tgeddset taħt il-weraq u l-ħaxix u raqdet fis-sħana tagħhom. Hija ħolmot li sabet ruħha f’post sabiħ u mimli b’ikel kemm trid. Id-difett li kellu kien l-ilma, lanqas kemm taqta’ l-għatx, ma kienx fih. Din il-ħaġa tant dejqitha li qabdet titqalleb u ħabtet maz-zokk prinċipali tas-siġra. **Mal-ħabta stenbħet** u sabet li kienet ħolma u qalet: “X’ħolma kerha kelli! Qed nieħu gost li qomt!” (par.3)

Il-papra li kienet għadha għajjiena, daħħlet rasha bejn ġwenħajha u raqdet mill-ġdid. Għajnha mank laħqet marret biha li ma ħolmotx li qiegħda fuq ir-riħ ta’ għadira bl-ilma. Hi ppruvat ittir imma l-ġwienaħ ma ċċaqalqux. Għalhekk imxiet mal-ħitan li kienu jdawru l-għadira biex tidħol fl-ilma. Wara ħafna mixi bla ebda konklużjoni, qalet: “Kif jista’ jkun li ma hawnx daħla għal ġol-għadira!” (par.4)

Il-papra ma qatgħetx qalbha u **għamlet tentattivi oħra**. Fl-aħħar **ħasset il-ġwienaħ jirrispondu** u qallet: “Se jirnexxili nintefa’ nċafċaf fl-għadira.” Kif qalet hekk, perpret ġwenħajha u dawn ħabtu mal-friegħi tas-siġra. Il-papra qamet u qalet: “Kemm hu sewwa min ma joħlom qatt!” (par. 5)

Il-papra kieku ppruvat terġa’ tongħos imma ngħas ma ġihiex. Għalhekk, kif deher l-ewwel raġġ taż-żerniq, ħarġet u rħitilha għall-għadira. Hija mxiet fuq li mxiet tant li għejiet, waqfet u qalet: “Jien mhux soltu nimxi daqshekk biex nasal. Ma nagħmlux li bdilt it-triq jew intlift!” (par. 6)

Il-papra ftakret li l-mistoqsija hija oħt il-għerf. Għalhekk resqet ħdejn siġra u **staqsietha**: "Sinjura siġra, tista' tgħidli fejn insib l-għadira?!" "Sinjura papra, illum m'intix tgħum fl-ilma tal-għadira, imma miexja fuqu," irrispondiet is-siġra.

(par. 7)

"Inti taf x'inti tgħid?!" staqsietha l-papra. "Sinjorina, mela m'intix f'dinja?" qaltilha s-siġra. "Il-ksieħ ta' Ibieraħ u ta' dan il-lejl iffriża l-ilma u sar silġ."

(par. 8)

"Jgħidu li l-ġurnata minn filgħodu turik hix ġejja tajba jew ħazina," lissnet il-papra bid-dmugħ f'għajnejha, "u tiegħi minn billejl bdiet turini." Il-papra telqet għal għonq it-triq biex forsi jirnexxilha ssib is-siġra x-xiħa. (par. 9)

*   *   *

Wieġeb il-mistoqsijiet fuq l-istorja li qrajt. Ikteb Malti sabiħ u tajjeb.

1.Għalfejn il-papra marret issib kenn taħt is-siġra? **(marka)**

____

____

2. Għaliex il-friegħi tas-siġra xiħa kienu ddendlu sal-art? **(2 marki)**

____

____

3. X'għamlet il-papra wara li daħlet taħt is-siġra u tgeddset taħt il-weraq u l-ħaxix? **(marka)**

____

____

4. Kemm-il darba ħolmot il-papra? **(marka)**

____

5. X'kellu nieqes il-post sabiħ li ħolmot bih il-papra fl-ewwel ħolma? **(marka)**

____

____

6. Uri x'ġara:

i. meta l-papra bdiet titqalleb waqt l-ewwel ħolma. **(2 marki)**

____

ii. meta l-papra ferfret ġwenħajha waqt il-ħolma ta' wara. **(2 marki)**

____

7. Wara li ma setgħetx terġa' torqod, x'ħin telqet il-papra biex tfittex l-għadira?

(2 marki)

____

____

8. Il-papra damet biex tasal ħdejn l-għadira. X'ħasbet li kien ġara? **(2 marki)**

____

____

9. X'kien ġara lill-ilma tal-għadira? **(marka)**

____

____

10. Mill-istorja li għadek kif qrajt, sib il-kelma jew l-idjoma li għandha din it-tifsira:

(3 marki)

i. iddur minn hemm għal hawn = ______________________________

ii. ma ċedietx = ______________________________

iii. wieġbet = ______________________________

11. Għal liema raġuni taħseb li l-papra reġgħet marret tfittex lis-siġra x-xiħa?

(2 marki)

____

IL-KITBA

A. IL-GRAMMATIKA

1. Aqra din l-istorja qasira u wara wieġeb il-mistoqsijiet.

Mark kien qiegħed fil-pjazza tar-raħal meta f'daqqa waħda ra karozza sportiva tgħaddi b'veloċitá qawwija u tolqot lil waħda mara anzjana. Ix-xufier traskurat beża' u saq mingħajr ma ra f'liema stat kienet tinsab dik il-mara. B'xorti tajba, Mark kellu l-mowbajl fuqu u ċempel għall-ambulanza.

a.	Mill-istorja sib u ikteb **nom propju**.	
b.	Mill-istorja sib u ikteb **nom komuni**.	
ċ	Mill-istorja sib u ikteb **aġġettiv**.	
d.	Mill-istorja sib u ikteb **verb li qiegħed fil-mamma**.	

(marka ×4)

2. Wieġeb dawn il-mistoqsijiet.

a.	Agħti **l-plural** tal-kelma **xufier**.	
b.	Agħti **l-maskil** tal-kelma **anzjana**.	
ċ.	**Daħħal ħ jew h**. Sewqan b'veloċità qawwija jwassal f'inċidenti koro__.	koro__
d.	Agħti **l-imperfett (preżent)** tal-verb **ra**.	
e.	Agħti **l-perfett (passat)** tal-verb **tolqot**.	
f.	Aqleb għan-**negattiv**. Mark **ċempel** għall-ambulanza.	

(marka ×6)

IL-KITBA L-QASIRA

B. L-INTERVISTA

Ikteb tliet mistoqsijiet li tixtieq tistaqsi lil dan l-awtur famuż tal-kotba tat-tfal.

Eżempju: **Minn dejjem xtaqt issir kittieb?**

a. ____

b. ____

ċ. ____

(marka ×3)

IL-KITBA T-TWILA

Ċ. Agħżel waħda minn dawn l-istejjer u ikteb bejn 100 u 150 kelma fuqha.

1. Ġurnata ħdejn il-baħar.

Kien jum sabiħ fi tmiem il-ġimgħa u l-familja tiegħek iddeċidew li jmorru ġurnata ħdejn il-baħar

Fejn mortu?

X'ħadtu magħkom?

Ħadtu ħsieb l-ambjent?

Kien jum interessanti?

Għaliex?

JEW

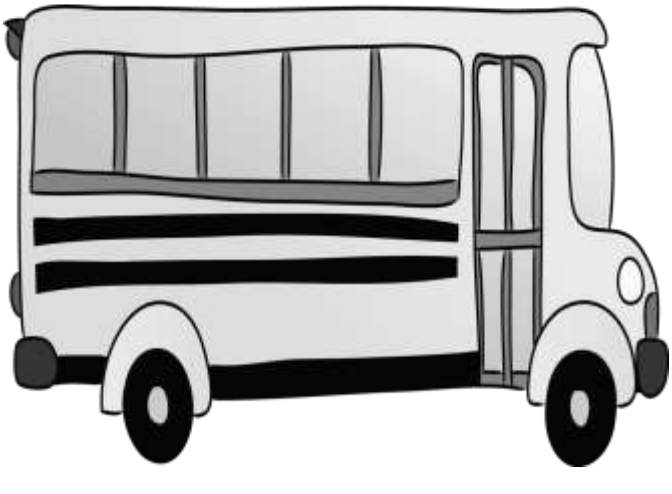

2. Ħarġa ma' tal-Iskola

L-għalliem ippjana ħarġa għalina t-tfal tal-klassi.

Fejn żortu?

Ġew klassijiet oħra magħkom?

Ħadt gost?

X'tgħallimt minn din il-ħarġa?

Ċ.1 Agħmel il-pjan tal-istorja li għażilt fl-ispazju t'hawn taħt.

Storja __________ (Ikteb 1 *jew* 2)

(2 marki)

Ċ.2 Uża l-pjan tiegħek biex tikteb l-istorja li għażilt. (15-il marka)

L-istorja għandha tkun bejn 100 u 150 KELMA. Aqsam il-kitba tiegħek f'PARAGRAFI.

- Tmiem il-Karta -